

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง
อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
Good Governance Based Administration of Pawainang sub-district
Administrative Organization, Banfang District, Khon Kaen Province

คนอง โสตา*

ผศ.ดร.ชาญชัย ฮวดศรี, ผศ.ดร.บุรินทร์ ภู่สกุล, ดร.ปัญญา คล้ายเดช**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ ควบคู่กับการวิจัยแบบคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๓๘๑ คน โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุด และสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๕ คน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา อธิบายในรูปของความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = ๒.๘๒) โดยประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และมีแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

* นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

** อาจารย์ที่ปรึกษา

ขององค้การบรหิการส่วนต้บลป้าหวายนั้ อ้เภอบ้านฝาง จั้งหวัดขอนแก่น ด้้แก่ ้ใช้หลักธรรมาภบิบาลในการปฏิบัติงานให้เป้็นไปตามระเบียบของกฎหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับฟังการชี้แจงการใ้จ่ายงบประมาณด้้านการเงินขององค้การบรหิการส่วนต้บล ตลอดจนถึงมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการบรหิการจั้ดการ มีคุณธรรมและมีธรรมาภบิบาลอยู่ตลอดเวลาที่ทำงานเพื่อความถูกต้องโป้รงใสในองค้การเพื่อให้องค้การอยู่ได้อย่างยั่งยืน และชุมชนมีความเจริญก้าวหน้า มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเน้นในเรื่องความสำนักรับผิดชอบต่อหน้าที้ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและ ประยุกต้หลักธรรมาภบิบาลมาใช้อย่างถูกต้อง และปฏิบัติตามหลักธรรมาภบิบาลโดยความเท้ียงธรรมนำทุกหลักการไปการประยุกต้ใ้กับการทำงาน เช่น ด้้านพั้สดุ ด้้านการเงิน การคลัง โดยปราศจากการแทรกแซงจาก ผู้บรหิการ

ค้าสำค้ัญ: ธรรมาภบิบาล, การบรหิการงาน

Abstract

The objectives of this research were as follows 1) to study opinion of people toward administration along with Good Governance base Administration of Pawainang Sub-District Administration Organization, Banfang District, Khonkaen Province, 2) to compare the level of opinion of people toward administration along with Good Governance base Administration of Pawainang Sub-District Administration Organization, Banfang District, Khonkaen Province classified by personnel factors, and 3) to study ways to enhance administration along with Good Governance base Administration of Pawainang Sub-District Administration Organization, Banfang District, Khonkaen Province This research was a Mixed Method research composed of Survey Research and Qualitative Research where In-depth Interview was used. Questionnaire was used to collected data from 381 people living at Pawainang Sub-District Administration Organization, Banfang District, Khonkaen Province. The statistics used in this research were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One Way analysis of variance, Least Significant Difference : LSD. For In-depth Interview, 5 Key Informants were interview and analyzed using Content Analysis.

The results of the research were as follows According to the opinion of people, administration along with Good Governance base Administration of

Pawainang Sub-District Administration Organization, Banfang District, Khonkaen Province was in medium level ($\bar{x}$ = 2.82) People with different gender, age, education, and occupation had different opinion toward administration along with Good Governance base Administration of Pawainang Sub-District Administration Organization, Banfang District, Khonkaen Province which accepted specified hypothesis. Ways to enhance the administration along with Good Governance principle at Pawainang Tambon Administration Organization, Ban Fang district, KhonKaen province were as follows Apply Good Governance principle compliance with applicable law and be benefits to the public People have participation in listening to the notification about budget of organization including participation in specifying managing direction. constant morality and good governance at working to integrate and transparency in the organization and for sustainability as well as prosperity of community; better quality of life and focus on the realization of responsibility and participation of all sectors. Application of Good Governance correctly and follow the principles of good governance in work e.g., procurement, finance without interferences from the executive.

Keyword: Good Governance, Administration

๑. บทนำ

แนวคิดเรื่อง “ธรรมาภิบาล” มีบทบาทอย่างมากต่อหน่วยงานภายในประเทศ ทั้งภาครัฐและเอกชน มีการนำแนวคิดไปปรับใช้กับหน่วยงานอย่างเห็นได้ชัด มีการปรับลดขนาดของหน่วยงานปรับปรุงการบริหารให้มีคุณภาพมีการบริการสาธารณะต่างๆ เป็นที่พึงพอใจของประชาชน ตามหลักธรรมาภิบาล มีกำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งกำหนดแผนโครงการเพื่อปรับปรุงในความรับผิดชอบต่อสังคมกับหลักธรรมาภิบาล^๑ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่การปกครอง ๔ ชุมชน คือ (๑) ชุมชนบ้านป่าหวายนั่ง หมู่ที่ ๑ (๒) ชุมชนบ้านสว่าง หมู่ที่ ๓ (๓) ชุมชนบ้านหนอง เชียงซุยโนนสะอาด หมู่ที่ ๔,๕,๖,๗ (๔) ชุมชนบ้านโสกแต่ หมู่

^๑บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และบุญมี ลี, “ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล”, รายงานการวิจัย, (สถาบันพระปกเกล้า), ๒๕๕๖.

ที่ ๗,๘ จำนวนประชาชนในตำบลป่าหวายนั่ง มีประชากรทั้งสิ้น ๗,๘๖๙ คน ชาย ๓,๙๘๗ คน หญิง ๓,๘๘๒ คน มีจำนวนครัวเรือน ๒,๓๖๙ ครัวเรือน^๒ โดยนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานต่างๆ ในเทศบาลตำบลป่าหวายนั่ง หลักการดังกล่าวได้แก่ (๑) หลักนิติธรรม (๒) หลักคุณธรรม (๓) หลักความโปร่งใส (๔) หลักการมีส่วนร่วม (๕) ความรับผิดชอบ (๖) หลักความคุ้มค่า ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่งก็ยึดเป็นหัวใจในการบริหารงานและการให้บริการประชาชนในพื้นที่ตำบลป่าหวายนั่ง อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในมิติของภาคประชาชนแล้วพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่นมีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงาน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำหลักธรรมาภิบาล เพื่อมาสำรวจในองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่นและเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยต้องการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ให้เป็นรูปธรรมและนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปปรับปรุงในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่นอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
๒. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
๓. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน
๔. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

๑. รูปแบบการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่งอำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการ

---

^๒ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง, สถิติประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ประจำปี ๒๕๕๕, (องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง, ๒๕๕๕).

วิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ

๒. ประชากร กลุ่มตัวอย่างประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๗,๘๖๙ คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้มาจากประชาชนจำนวน ๓๘๑ คน ที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane^๓ ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ .๐๕ และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๕ คน

๓. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่งอำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น และผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูลโดยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

๔. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติพรรณนา สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา การบริหารงานตามแผนยุทธศาสตร์ตามหลักภาวนา ๔ ของเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมาน ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่งอำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไปเมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด

๔. สรุปผลการวิจัย

๑. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๒๒๗ คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๖ มีอายุมากกว่า ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๕๗ คนคิดเป็นร้อยละ ๔๐.๒ มีอาชีพเกษตรกร จำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๗

๒. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จ.ขอนแก่น ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๒ ๑) ด้านหลักนิติธรรม ความคิดเห็นของประชาชนที่มี

^๓ สุวริย์ ศิริโกการภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๑๒๙-๑๓๐.

ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอ บ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๗ ๒) ด้านหลัก คุณธรรม ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอ บ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปาน กลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๗ ๓) ด้านหลักความโปร่งใส ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอ บ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๘ ๔) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอ บ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปาน กลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๓ ๕) ด้านหลักความรับผิดชอบ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอ บ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๐ และ ๖) ด้านหลักความ คุ่มค่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอ บ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๗๓

๓. ผลการทดสอบสมมติฐาน ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่า หวายนั่ง อำเภอ บ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

๔. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

๔.๑ ความสำคัญต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรให้บรรลุ ตามเป้าหมาย ซึ่งจะทำให้องค์กรมีความยั่งยืน ประชาชนในพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ถือว่า เป็นกรอบแนวทาง ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบของกฎหมาย และเกิดประโยชน์ สูงสุดต่อประชาชน โดยทั่วไปและประเทศชาติบ้านเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีการ ออกประชาคมเพื่อรับฟังหรือข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อบรรจุเป็นแผนพัฒนาและนำมา จัดทำงบประมาณในปีนั้น หลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญต่อองค์การบริหารส่วนตำบลป่า หวายนั่ง ที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการจัดการองค์กร

๔.๒ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่มีผลต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง ผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางในการพัฒนาว่า การมองตาม วิสัยทัศน์ ของคนที่มาสู่ความพร้อมทุกอย่าง มีนิสัยพอใช้ได้เห็นผลพอปานกลางไปหาดี หากมี ธรรมาภิบาลอยู่ง่ายและอยู่ได้ ทำให้องค์กรมีความยั่งยืน ประชากรในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับฟังการชี้แจงการใช้จ่ายงบประมาณด้านการเงินขององค์การบริหาร ส่วนตำบลมีผลต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ในลักษณะการทำให้เกิดความคุ้มค่า โปร่งใส การมีส่วน

ร่วมของทุกภาคส่วนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีผลต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง ในการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการ

๔.๓ แนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางในการพัฒนาว่า มีคุณธรรมและมีธรรมาภิบาลอยู่เป็นเนืองนิจตลอดเวลาที่ทำงาน นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้อย่างจริงจังให้ครบทุกข้อ เพื่อความถูกต้องโปร่งใสในองค์กร เพื่อให้องค์กรอยู่ได้อย่างยั่งยืน และชุมชนมีความเจริญก้าวหน้า มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นควรเน้นในเรื่องความสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนก่อนที่จะทำโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ จะต้องมีการแจ้งให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง รวมทั้งต้องเชิญตัวแทนชุมชนหรือคณะกรรมการชุมชนให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการต่างๆ ของแต่ละกิจกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่

๔.๔ การประยุกต์หลักธรรมาภิบาลมาใช้กับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง ผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางในการพัฒนาว่า ประยุกต์หลักธรรมาภิบาลอยู่เป็นเนืองนิจ และเวลาทำงานต้องมีวิสัยทัศน์ กว้างไกล เห็นถูกต้องไม่มองความผิดเป็นแนวทางมองความถูกต้องเป็นแนวทาง และไม่ทุจริต สุจริตเป็นธรรมาภิบาลนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้อย่างถูกต้อง และปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลโดยความเที่ยงธรรมนำทุกหลักการ ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม ความโปร่งใส มีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ และความคุ้มค่า การประยุกต์ใช้กับการทำงานประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน ด้านต่างๆ เช่นด้านพัสดุ ด้านการเงิน การคลัง ต่อไปนี้ไม่ว่าจะเป็นประชาชน ผู้บริหาร ถ้าเข้ามาไม่ทุจริต คอร์รัปชั่น ยกเว้นเงินเดือน ค่าตอบแทน สิ่งที่เป็นปัญหาจะลดน้อยลง

๕. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน

๒. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม

๓. การบริหารงานกิจกรรมต่างๆมีการสรุปเปิดเผยต่อสาธารณะ

๔. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอิสระในความคิด และสามารถแสดงความคิดเห็นได้

๕. นำโครงการกิจกรรมหรือแผนงานที่แถลงไว้ไปดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรม

๖. ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมและชุมชน

๒. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๑. มีการปรับปรุงกฎระเบียบให้เหมาะสมกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

๒. บริหารงานโดยยึดหลักความถูกต้องและเป็นธรรม
  ๓. ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชนมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง
  ๔. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
  ๕. มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
  ๖. การปฏิบัติงาน มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
๓. ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบล อื่นๆเพื่อจะได้เปรียบเทียบความแตกต่างหรือความสอดคล้องกันในระดับของการบริหาร

๒. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานตามธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

๓. ควรศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อจะได้ทราบระดับประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าอยู่ในระดับใด

๔. ควรศึกษาเรื่องระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นให้กว้างมากขึ้น

๕. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น เพื่อที่จะได้ทราบปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้การมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้ทราบแนวทางการวางแผนพัฒนาและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีส่วนร่วม เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยดำเนินการวางแผนพัฒนาที่มีผลต่อประชาชนโดยตรง

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

๑) หนังสือ :

สุวรรีย์ ศิริโกการภิรมย์. การวิจัยทางการศึกษา. ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖.

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง. สถิติประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ประจำปี ๒๕๕๕. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง, ๒๕๕๕.

๒) วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานวิจัย :

บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี. “ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล”. รายงานการวิจัย. สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๔๖.